УДК 347.73:336.7:368
DOI https://doi.org/10.51989/NUL.2026.4.26

ПРУДЕНЦІЙНИЙ НАГЛЯД НА НЕБАНКІВСЬКОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ACQUIS ЄС: ПЛАТІЖНІ ПОСЛУГИ ТА СТРАХУВАННЯ

Ямненко Тетяна Михайлівна,
orcid.org/0000-0002-9040-2358
доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Савенкова Владислава Геннадіївна,
orcid.org/0000-0003-1472-5443
кандидат юридичних наук, асистент кафедри фінансового права
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Федоренко Олег Павлович,
orcid.org/0009-0005-4793-4243
керуючий партнер
Адвокатського об'єднання «Аперіо»

У статті досліджено правові проблеми запровадження ризик-орієнтованого пруденційного нагляду на небанківському фінансовому ринку України у двох сегментах – платіжних послуг і страхування – крізь призму імплементації acquis ЄС. Обґрунтовано, що проблема полягає не у відсутності ризик-орієнтованості наглядової діяльності як такої і не в цілковитій відсутності законодавчого закріплення її засад, а в асиметрії та неповноті такого закріплення: принцип співмірності (пропорційності) із застосуванням ризик-орієнтованого підходу закріплено статтею 21 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», тоді як спеціальний Закон України «Про платіжні послуги» власної норми про засади наглядової діяльності не містить, а вимога пропорційності сформульована як принцип діяльності регулятора, а не як межа обсягу та інтенсивності конкретного наглядового заходу – на відміну від статті 23(1) Директиви (ЄС) 2015/2366 (PSD2). Виявлено два додаткові елементи, яких бракує для практичного втілення принципу пропорційності: формалізовану методологію оцінки регуляторного навантаження, що співвідносила б обсяг наглядових вимог із рівнем ризику конкретного надавача, та процесуальний інструмент оскарження непропорційності окремого наглядового заходу окремо від оскарження рішення регулятора по суті. Досліджено, що орієнтиром для національного законодавця має бути не лише чинна редакція PSD2, а й архітектура пакета PSD3/PSR, ухвалення якого очікується у 2026 році. У страховому секторі проаналізовано австрійську (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, FMA) та польську (Закон про страхову та перестрахову діяльність від 11 вересня 2015 року, KNF) наглядові моделі у їх зв'язку зі статтями 29, 34(4), 36 і 45 Директиви 2009/138/ЄС та з урахуванням її перегляду Директивою (ЄС) 2025/2 і запровадження Директиви (ЄС) 2025/1 (IRRD). Автори вносять

пропозицію законодавчо розмежувати власне (bottom-up) стрес-тестування страховика, яке вже є обов'язковим елементом системи управління ризиками, та наглядове (top-down) стрес-тестування за єдиним для ринку сценарієм за моделлю загальноєвропейських вправ EIOPA, якого в законодавстві України наразі немає. Окремо досліджено напрями цифрової операційної стійкості та сталого фінансування й показано необхідність прямого співвіднесення національних документів з Регламентом (ЄС) 2022/2554 (DORA), Регламентами (ЄС) 2020/852 і (ЄС) 2019/2088 та Директивою (ЄС) 2022/2464, а також стан гармонізації сегмента недержавного пенсійного забезпечення з Директивою (ЄС) 2016/2341 (IORP II). Зроблено висновок, що імплементація відповідних актів acquis ЄС є передумовою забезпечення фінансової стабільності та фінансової безпеки держави.

Ключові слова: *пруденційний нагляд, небанківський фінансовий сектор, ризик-орієнтований підхід, пропорційність нагляду, платіжні послуги, PSD2, Solvency II, стрес-тестування страховиків, фінансова безпека, фінансова стабільність, імплементація acquis ЄС.*

Yamnenko Tetiana, Savenkova Vladyslava, Fedorenko Oleh. Prudential supervision of the non-bank financial market of Ukraine in the context of implementing the EU acquis: payment services and insurance

The article examines the legal problems of introducing risk-based prudential supervision of the non-bank financial market of Ukraine in two segments – payment services and insurance – through the prism of implementing the EU acquis. It is substantiated that the problem lies neither in the absence of a risk-based approach to supervision as such, nor in a complete lack of statutory grounding of its principles, but in the asymmetry and incompleteness of such grounding: the principle of proportionality combined with a risk-based approach is enshrined in Article 21 of the Law of Ukraine 'On Financial Services and Financial Companies', whereas the special Law of Ukraine 'On Payment Services' contains no dedicated provision on the principles of supervisory activity, and the proportionality requirement is framed as a principle of the regulator's conduct rather than as a limit on the scope and intensity of a specific supervisory measure – unlike Article 23(1) of Directive (EU) 2015/2366 (PSD2). Two further elements are identified as currently missing for the practical realisation of the principle of proportionality: a formalised methodology for assessing the regulatory burden, which would make it possible to correlate the scope of supervisory requirements with the risk level of a particular provider, and a procedural instrument enabling a supervised entity to challenge the disproportionality of a specific supervisory measure separately from challenging the regulator's decision on the merits. It is emphasised that the benchmark for the national legislator should be not only the current wording of PSD2, but also the architecture of the PSD3/PSR package, the adoption of which is expected in 2026. In the insurance sector, the Austrian (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, FMA) and Polish (Act on insurance and reinsurance activity of 11 September 2015, KNF) supervisory models are analysed in their connection with Articles 29, 34(4), 36 and 45 of Directive 2009/138/EC, taking into account its revision by Directive (EU) 2025/2 and the introduction of Directive (EU) 2025/1 (IRRD). The authors put forward a proposal to distinguish in legislation between the insurer's own (bottom-up) stress testing, which is already a mandatory element of the risk management system, and supervisory (top-down) stress testing based on a single market-wide scenario, modelled on the EU-wide EIOPA exercises, which is currently absent from Ukrainian legislation. The directions of digital operational resilience and sustainable finance are examined separately, and the need for direct correlation of national documents with Regulation (EU) 2022/2554 (DORA), Regulations (EU) 2020/852 and (EU) 2019/2088 and Directive (EU) 2022/2464 is demonstrated, as well as the state of harmonisation of the non-state pension provision segment with Directive (EU) 2016/2341 (IORP II). It is concluded that the implementation of the relevant EU acquis acts is a prerequisite for ensuring the financial stability and financial security of the state.

Key words: *prudential supervision, non-bank financial institutions, risk-based approach, proportionality of supervision, payment services, PSD2, Solvency II, stress testing of insurers, financial stability, financial security, EU acquis.*

Постановка проблеми. Перехід від формального контролю до ризик-орієнтованого пруденційного нагляду є однією з визначальних характеристик європейської моделі регулювання фінансових ринків. Для України це питання набуло практичного виміру після того, як з 1 січня 2024 року було введено в дію оновле-

ний законодавчий каркас небанківського фінансового ринку, а Національний банк України розпочав активну розбудову вторинного регулювання. Водночас практика останніх років демонструє характерну диспропорцію: нові наглядові інструменти впроваджуються переважно на підзаконному рівні, тоді як базові принципи наглядової діяльності – пропорційність, адекватність та відповідність ризикам – не мають чіткого закріплення на рівні закону. Це створює ризик надмірного регуляторного навантаження на піднаглядних суб'єктів і водночас ускладнює оцінку відповідності національного регулювання вимогам acquis ЄС.

Додатковий виклик полягає в тому, що самі європейські стандарти перебувають у стані оновлення: наглядовий режим Директиви (ЄС) 2015/2366 (PSD2) замінюється пакетом PSD3/PSR, а Директива 2009/138/ЄС (Solvency II) діє в редакції Директиви (ЄС) 2025/2 і доповнена рамкою відновлення платоспроможності та врегулювання страховиків. Орієнтація національного законодавця на редакції, чинні до 2025 року, призвела б до імплементації стандартів, які на момент вступу України до ЄС уже не будуть чинними та/або актуальними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання адаптації Директиви Solvency II до законодавства України досліджувала Н. С. Тимошик [1]. Процес трансформації системи державного регулювання та нагляду на страховому ринку України в контексті європейської інтеграції, а також співвідношення інструментів позитивної та негативної інтеграції були предметом наукових пошуків Л. В. Федорюк [2; 3]. Особливості нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ досліджував Г. С. Буга. Європейський досвід державного регулювання страхової системи та можливості його впровадження в Україні досліджено в працях Л. М. Войтович [4].

Водночас поза увагою дослідників залишилися принаймні три аспекти. По-перше, нормативний рівень закріплення принципів наглядової діяльності – питання про те, чи є достатнім їх фрагментарне відображення в підзаконних актах регулятора. По-друге, співвідношення власного (bottom-up) та наглядового (top-down) стрес-тестування, які в праві ЄС є різними інструментами з різними правовими наслідками. По-третє, вплив на національне регулювання актів, ухвалених у 2024–2026 роках, – Директив (ЄС) 2025/1 і (ЄС) 2025/2, пакета PSD3/PSR, Регламенту (ЄС) 2022/2554 (DORA), – які досі не отримали системного правового аналізу у вітчизняній літературі.

Метою дослідження є з'ясування правових проблем запровадження ризик-орієнтованого пруденційного нагляду на небанківському фінансовому ринку України в сегментах платіжних послуг і страхування та формулювання пропозицій щодо приведення національного регулювання у відповідність до чинної редакції acquis ЄС та забезпечення фінансової стабільності небанківського фінансового ринку.

Виклад основного матеріалу. ***Нагляд на платіжному ринку: пропорційність, адекватність і межі регуляторного навантаження.*** Одним із напрямів розвитку нагляду на платіжному ринку є стандартизація процесів моніторингу та реконсиляції операцій як складових управління операційними ризиками. Проєкт постанови Правління Національного банку України «Про деякі питання здійснення надавачами платіжних послуг контролю за платіжними операціями» [5] спрямований на оновлення відповідного регуляторного механізму та передбачає, зокрема, деталізацію контрольних заходів, можливість залучення третіх осіб до моніторингу, адаптацію внутрішніх правил контролю та запровадження інструментів протидії міскодингу.

Водночас слід визнати, що сам проєкт побудований на ризик-орієнтованих засадах: він передбачає систему ризикових маркерів із трьома рівнями ризику платіжної операції, щомісячне бек-тестування правил моніторингу, можливість застосування технологій штучного інтелекту та машинного навчання, а також елемент пропорційності – його дія не поширюється на малі платіжні установи. Ризик-орієнтований підхід і принцип пропорційності застосовуються Національним банком України і в межах визначення профілю ризику надавачів фінансових послуг та їх суспільної важливості, на підставі яких визначаються наглядові дії регулятора [6].

Тому, на нашу думку, проблема полягає не у відсутності ризик-орієнтованості наглядової діяльності як такої, а в її нормативному оформленні. Стаття 23(1) Директиви (ЄС) 2015/2366 (PSD2) [7] вимагає, щоб заходи контролю, які здійснюються компетентними органами для перевірки дотримання вимог законодавства, були пропорційними, адекватними та відповідали ризикам, на які наражаються платіжні установи. У законодавстві України ці вимоги мають три вади. По-перше, принципи пропорційності та адекватності наглядової діяльності не закріплені на рівні Закону України «Про платіжні послуги» [8], а впроваджуються фрагментарно – через окремі підзаконні акти регулятора [9]. По-друге, відсутня формалізована методологія оцінки регуляторного навантаження, яка дозволяла б співвіднести обсяг наглядових вимог із рівнем ризику конкретного надавача. По-третє, піднаглядний суб'єкт позбавлений процесуального інструменту, який дозволяв би оскаржити непропорційність конкретного наглядового заходу окремо від оскарження рішення регулятора по суті.

Слід також ураховувати, що PSD2 як директива адресована державам – членам ЄС; для України обов'язок наближення випливає не з неї безпосередньо, а з Угоди про асоціацію (стаття 133 і Додаток XVII-2) [10] та з переговорного процесу. Крім того, наглядовий режим PSD2 перебуває на завершальній стадії заміни: 27 листопада 2025 року досягнуто політичної згоди щодо пакета PSD3/PSR, 23 квітня 2026 року оприлюднено фінальні компромісні тексти, і саме Директива PSD3 [11] регулюватиме авторизацію, пруденційні вимоги та нагляд за платіжними установами, тоді як Регламент PSR як акт прямої дії встановлюватиме правила поведінки на ринку. Орієнтиром для національного законодавця має бути не лише чинна редакція PSD2, а й архітектура майбутнього пакета, а також Регламент (ЄС) 2024/886 щодо миттєвих платежів [12].

Практичному впровадженню нових інструментів моніторингу має передувати чітке нормативне закріплення базових принципів наглядової діяльності на рівні закону. Запровадження превентивного ризик-орієнтованого пруденційного нагляду дозволить своєчасно ідентифікувати ризики діяльності надавачів платіжних послуг та змістити акцент із формального реагування на вже вчинені порушення на їх попередження.

Пруденційний нагляд на страховому ринку: від Solvency II до IRRD. Наближення українського законодавства до acquis ЄС у сфері страхування має здійснюватися поетапно із поєднанням інструментів позитивної та негативної інтеграції. Одночасно позитивна інтеграція передбачає впровадження європейських стандартів пруденційного регулювання, зокрема вимог Solvency II. Принципові засади наглядової діяльності закріплені безпосередньо в Директиві 2009/138/ЄС [13]: стаття 29 встановлює, що нагляд ґрунтується на перспективному та ризик-орієнтованому підході і здійснюється з дотриманням принципу пропорційності; стаття 36 визначає зміст процесу наглядового огляду, включно з правом органу нагляду вимагати проведення стрес-тестів і сценарного аналізу; стаття 45 закріплює обов'язок страховика проводити власну оцінку ризиків та платоспроможності (ORSA). Саме ці норми, а не узагальнені описи національних практик, мають слугувати методологічною основою для українського законодавця.

Принципово важливо, що станом на 2026 рік Solvency II діє вже в оновленій редакції. Директивою (ЄС) 2025/2 від 27 листопада 2024 року [14] до Директиви 2009/138/ЄС внесено зміни щодо пропорційності, якості нагляду, звітності, довгострокових гарантійних заходів, макропруденційних інструментів, ризиків сталого розвитку, а також групового і транскордонного нагляду. Одночасно Директивою (ЄС) 2025/1 [15] запроваджено рамку відновлення платоспроможності та врегулювання страховиків і перестраховиків (IRRD), яка передбачає превентивне планування відновлення, створення національних органів врегулювання та інструменти раннього втручання. Обидві директиви опубліковані в Офіційному віснику ЄС 8 січня 2025 року, набрали чинності 28 січня 2025 року, а строк їх транспозиції державами-членами спливає 29 січня 2027 року. Орієнтація національного законодавця виключно на редакцію

2009 року призвела б до імплементації стандарту, який на момент вступу України до ЄС уже не буде чинним.

Австрійська та польська наглядові моделі становлять для України практичний інтерес як приклади збалансованої транспозиції Solvency II державами з порівнянним за структурою страховим ринком. В Австрії відповідні вимоги реалізовані Законом про нагляд за страховою діяльністю 2016 року (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016), а наглядові повноваження здійснює Управління з нагляду за фінансовими ринками (Finanzmarktaufsicht, FMA). У Польщі транспозицію здійснено Законом про страхову та перестрахову діяльність від 11 вересня 2015 року, а нагляд покладено на Комісію фінансового нагляду (Komisja Nadzoru Finansowego, KNF). В обох державах стрес-тестування виступає не самостійним інструментом, а елементом двох взаємопов'язаних процесів – власної оцінки ризиків та платоспроможності страховика (стаття 45 Директиви 2009/138/ЄС) і процесу наглядового огляду (стаття 36). Додатковий рівень утворюють загальноєвропейські вправи зі стрес-тестування, які періодично проводить Європейське управління зі страхування і професійних пенсій (EIOPA) за єдиним сценарієм для визначеної вибірки страховиків із подальшим оприлюдненням агрегованих результатів [4, с. 75–77].

В Україні власне (bottom-up) стрес-тестування вже є обов'язковим елементом системи управління ризиками страховика: Положення про вимоги до системи управління страховика [16] визначає стрес-тестування як метод вимірювання (оцінки) потенційного впливу ризику та відносить затвердження програми його проведення до компетенції страховика. Відтак пропозиція «запровадити стрес-тестування» була б повторенням чинного регулювання.

Прогалина має інший характер. В Україні відсутнє наглядове (top-down) стрес-тестування – тобто проведене регулятором за єдиним для ринку сценарієм, з уніфікованими припущеннями, порівнянними результатами по вибірці страховиків та визначеними наглядовими наслідками. Саме такий інструмент застосовується в межах вправ EIOPA і саме він дозволяє оцінювати стійкість ринку загалом, а не окремої установи. Тому доцільним є закріплення в Законі України «Про страхування» [17] обов'язку Національного банку України періодично проводити наглядове стрес-тестування страховиків із визначенням: періодичності його проведення; порядку формування вибірки; вимог до сценаріїв; обсягу оприлюднення агрегованих результатів; переліку наглядових заходів, які можуть застосовуватися за його підсумками. Одночасно слід розмежувати правові наслідки власного та наглядового стрес-тестування, щоб уникнути дублювання навантаження на страховиків.

Цифрова операційна стійкість, стале фінансування та недержавне пенсійне забезпечення. Актуальними напрямами розвитку регулювання стали також інтеграція ESG-принципів і стандартів сталого фінансування, що відображено у відповідних документах Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [18; 19], а також посилення цифрової операційної стійкості та кібербезпеки фінансового сектору [20]. Ці напрями мають чітку прив'язку до acquis ЄС, яка потребує відображення в національних документах. Питання цифрової операційної стійкості на рівні ЄС урегульовані Регламентом (ЄС) 2022/2554 (DORA) [21], що встановлює вимоги до управління ІКТ-ризиками, тестування стійкості та нагляду за критично важливими сторонніми постачальниками послуг. У сфері сталого фінансування базовими актами є Регламент (ЄС) 2020/852 щодо таксономії [22], Регламент (ЄС) 2019/2088 щодо розкриття інформації [23] та Директива (ЄС) 2022/2464 щодо звітності зі сталого розвитку [24]. Формування національного регулювання без прямого співвіднесення з цими актами створює ризик розбіжностей у визначеннях і показниках, які доведеться усувати вже на стадії переговорів за Розділом 9. Окремої уваги потребує сегмент недержавного пенсійного забезпечення, який після реформи «спліт» перебуває у сфері компетенції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Відповідним актом acquis ЄС є Директива (ЄС)

2016/2341 (IORP II) [25], вимоги якої щодо системи управління, власної оцінки ризиків та інформування учасників наразі не мають повного відображення в законодавстві України. Цей сегмент є найменш просунутим у частині гармонізації і потребує окремого дослідження.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проблема ризик-орієнтованого нагляду на платіжному ринку України полягає не у відсутності ризик-орієнтованості як такої, а в нормативному рівні її закріплення: принципи пропорційності та адекватності, передбачені статтею 23(1) Директиви (ЄС) 2015/2366, мають бути закріплені безпосередньо в Законі України «Про платіжні послуги», а не фрагментарно через підзаконні акти. Це потребує методології оцінки регуляторного навантаження та процесуального інструменту для оскарження непропорційності окремого наглядового заходу. У страховому секторі гармонізація вимагає поєднання позитивної інтеграції (стандарти Solvency II у редакції Директиви (ЄС) 2025/2 та рамка IRRD) з негативною – усуненням протекціоністських бар'єрів і обмежень транскордонного надання послуг; ключовою прогалиною є відсутність наглядового стрес-тестування страховиків, обов'язок проведення якого доцільно закріпити в Законі України «Про страхування». Напрями цифрової операційної стійкості та сталого фінансування потребують прямого співвіднесення національних документів з актами acquis ЄС – DORA, Регламентами (ЄС) 2020/852 і (ЄС) 2019/2088 та Директивою (ЄС) 2022/2464.

Усі ці напрями підпорядковані спільній меті – забезпеченню фінансової стабільності та фінансової безпеки держави. Ризик-орієнтований нагляд, пруденційні вимоги до платоспроможності та наглядове стрес-тестування працюють на фінансову стабільність, тобто на здатність небанківської фінансової системи безперебійно виконувати свої функції та поглинати потрясіння, тоді як усунення протекціоністських бар'єрів і вимоги цифрової операційної стійкості слугують фінансовій безпеці як захищеності системи від внутрішніх і зовнішніх загроз. Відтак імплементація відповідних актів acquis ЄС є передумовою формування стійкої та захищеної фінансової системи, спроможної функціонувати в умовах воєнних ризиків і подальшої інтеграції до фінансового простору ЄС.

Інформація про використання штучного інтелекту. Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність», під час написання цієї статті було використано інструмент штучного інтелекту (ChatGPT від OpenAI) з метою покращення мовно-стилістичного оформлення тексту, граматичної перевірки тексту та аналізу структури даних. Автори підтверджують, що самостійно здійснили науковий аналіз, формулювання висновків та несуть повну відповідальність за остаточний текст роботи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Тимошик Н. С. Впровадження європейських стандартів у страховий менеджмент України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки*. 2024. Вип. 6. С. 191–200. URL: https://humanitarian.com.ua/index.php/economics/article/view/894

2. Федорюк Л. В. Гармонізація правового регулювання страхового ринку України з європейськими стандартами. *Ерліхівський журнал*. 2025. Вип. 15. С. 62–66. URL: https://journals.chnu.chernivtsi.ua/index.php/Ehrlich/article/view/323.

3. Федорюк Л. В. Модернізація та ризик-орієнтоване державне регулювання страхового ринку України в умовах євроінтеграції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2026. Вип. 2. С. 239–243. URL: https://lsej.org.ua/2_2026/55.pdf.

4. Войтович Л. М. Європейський досвід державного регулювання страхової системи та можливості його впровадження в Україні. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. Вип. 3 (63). С. 73–79. URL: https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/430.

5. Розпочинається обговорення порядку здійснення надавачами платіжних послуг контролю за платіжними операціями : повідомлення Національного банку України від 17.07.2026. URL: https://bank.gov.ua/ua/news/all/rozpochinayetsya-obgovorennya-poryadku-zdiysnennya-nadavachami-platijnih-poslug-kontrolyu-za-platijnimi-operatsiyami.

6. Про затвердження Положення про встановлення критеріїв, за якими визначається профіль ризику надавачів фінансових послуг, їх суспільна важливість, на підставі яких визначаються наглядові дії Національного банку України : постанова Правління Національного банку України від 08.11.2023 № 143 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 29.11.2024 № 141). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0143500-23#n10.

7. Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market (PSD2). *Official Journal of the European Union*. L 337, 23.12.2015. P. 35–127. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj/eng.

8. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text.

9. Про затвердження Положення про здійснення Національним банком України безвиїзного нагляду на платіжному ринку за небанківськими надавачами платіжних послуг, надавачами обмежених платіжних послуг : постанова Правління Національного банку України від 05.05.2023 № 60. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0060500-23#Text.

10. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27.06.2014. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Т. 1. С. 83. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

11. Пакет законодавчих пропозицій Європейської Комісії від 28.06.2023 щодо третьої Директиви про платіжні послуги (PSD3) та Регламенту про платіжні послуги (PSR); політична згода Європейського Парламенту і Ради від 27.11.2025; фінальні компромісні тексти від 23.04.2026. URL: https://finance.ec.europa.eu/publications/financial-data-access-and-payments-package_en.

12. Regulation (EU) 2024/886 of the European Parliament and of the Council of 13 March 2024 as regards instant credit transfers in euro. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/886/oj.

13. Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance (Solvency II). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:32009L0138.

14. Directive (EU) 2025/2 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2024 amending Directive 2009/138/EC as regards proportionality, quality of supervision, reporting, long-term guarantee measures, macro-prudential tools, sustainability risks and group and cross-border supervision. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2025/2/oj/eng.

15. Directive (EU) 2025/1 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2024 establishing a framework for the recovery and resolution of insurance and reinsurance undertakings (IRRD). URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2025/1/oj/eng.

16. Про затвердження Положення про вимоги до системи управління страховика : постанова Правління Національного банку України від 27.12.2023 № 194. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0194500-23#Text.

17. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text.

18. Національний банк України. Біла книга з управління екологічними, соціальними та управлінськими (ESG) ризиками у фінансовому секторі. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Bila_knyga_2025_fin.pdf.

19. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Дорожня карта сталого фінансування 2025–2030. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/dorozhnia-karta-staloho-finansuvannia.pdf.

20. Про затвердження Положення про організацію заходів із забезпечення інформаційної безпеки та кіберзахисту надавачами фінансових послуг : постанова Правління Національного банку України від 09.12.2025 № 143. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0143500-25#Text.

21. Regulation (EU) 2022/2554 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on digital operational resilience for the financial sector (DORA). URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj.

22. Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj.

23. Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj.

24. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 as regards corporate sustainability reporting. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj.

25. Directive (EU) 2016/2341 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2016 on the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision (IORP II). URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj&

Дата першого надходження статті до видання: 06.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 03.11.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)